

УДК 338.48-6:615.8

Марина Дудка

студентка факультету перекладачів

Київський національний лінгвістичний університет

м. Київ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АЗОВСЬКОМУ РЕГІОНІ

Азовський регіон є чудовою платформою для оздоровчо-рекреаційної діяльності та розвитку туризму в країні. Це пояснюється тим, що регіон має сприятливі природні умови та багаті ресурси (піщані пляжі, мінеральні води різного хімічного складу, лікувальні грязі, солі, лимани, ропу, затоки, Азовське море, заповідники).

Проблеми розвитку оздоровчо-рекреаційної діяльності в Азовському регіоні полягають у нераціональному використанні та нерозширеному відтворенні й недостатній охороні природних рекреаційних ресурсів, неефективному використанні і застарілій наявній матеріально-технічній базі в санаторних закладах, недосконалій інфраструктурі та недостатній туристичній рекламі регіону.

Насамперед звернемося до природно-географічної основи рекреації – відповідних рекреаційних ресурсів, їх основу становлять приаквальні рекреаційні комплекси на узбережжі Азовського моря, Дніпра. Останніми десятиріччями їх експлуатація супроводжувалася непродуманими і навіть шкідливими з погляду екології заходами. Це прямі збитки в рекреації, адже несприятливий екологічний стан і відпочинок та оздоровлення людей несумісні [1].

Рекреаційне природокористування викликає необхідність відновлення не тільки природних ресурсів, але й природних умов [2]. Проблема раціонального природокористування полягає в забезпеченні всебічного й ефективного використання, відновлення і збереження природних умов і ресурсів рекреації з урахуванням об'єктивних потреб. Природо-рекреаційні ресурси мають використовуватися бережно й економно, охоронятися і примножуватися. Для цього необхідно проводити їх

облік, кількісне і якісне оцінювання, визначати придатність і альтернативність їх використання. Облік стану природної рекреації й окреслення їх значення мають базуватися на системі природно-ресурсних кадастрів [3]. Створення кадастрів має допомогти не тільки зберегти і правильно використовувати весь комплекс рекреаційних ресурсів, але й примножувати їх, резервувати для майбутнього.

Важливе значення має охорона та відновлення водних рекреаційних ресурсів. Насамперед це очищення водойм від мулу, водоростей, сміття. Це має велике значення в акваторіях, відведених для купання. Особливо актуальною ця діяльність є в сезон відпочинку на курортах Кирилівки, Приморська, Запоріжжя. Що стосується лиманів, то відсутність сильних хвиль або течій спричиняють інтенсивне заростання різноманітними водоростями. Вони створюють незручності для відпочинку на воді, засмічують берег. Робота, яку проводять із їх ліквідації, дуже незначна.

Одним із ландшафтних аспектів освоєння природних ресурсів стало дедалі більше використання природних ландшафтів з лікувальною метою і для відпочинку людей, тобто рекреаційне використання ландшафтів. Ненормоване рекреаційне використання ландшафтів призводить до порушення ґрунтового і рослинного покриву, погіршення умов проживання тварин, забруднення середовища. Таким чином, рекреаційна територія досить швидко втрачає своє значення і стає малоприсадною для відпочинку. Для того, щоби це не відбувалося, потрібно якнайточніше визначити, виходячи з фізико-географічних умов місцевості, допустиме для неї максимальне навантаження. Розробляють правила поведінки відпочивальників, вживають спеціальні практичні заходи охорони природи рекреаційних територій. Дотримання відповідних науково обґрунтованих норм і правил забезпечує невизначено довге використання ландшафтів для лікування і відпочинку, дає змогу зберегти їх рекреаційну цінність [4].

На природні рекреаційні комплекси суттєво впливають технологічні процеси рекреаційної діяльності: вилучення мінеральних вод, забруднення морських вод. Під час купання з тіла людини змивається значна кількість мікробів й інших бактерій – відбувається мікробне забруднення. Крім того, одним із поширених видів рекреації є відпочинок з використанням моторних суден. Велику небезпеку становлять канцерогенні викиди суднових моторів, насамперед бензапірену.

Не прикрашають місця відпочинку стихійні ринки. Наведені факти свідчать про першочергову необхідність упорядкування закладів інфраструктури рекреаційної діяльності, зокрема, створення мережі невеликих закладів громадської харчування з дешевими, але різноманітними стравами як європейської, так і національної кухні, магазинів, торговельних кіосків з традиційними товарами для відпочивальників, добре впорядкованих ринків плодоовочевої продукції, сучасних популярних центрів відпочинку та оздоровлення (фітнес-центрів, спортивних клубів, тренажерних залів, басейнів з морською водою). На жаль, практика такої діяльності відсутня в рекреаційно-курортних зонах [5].

Значною проблемою в рекреаційній діяльності краю є транспортне забезпечення. Основний обсяг перевезень рекреантів забезпечують залізниця й автотранспорт. Більшою популярністю користується автотранспорт. Подорожі на власному автомобілі забезпечують відпочивальникам найоптимальніше використання свого часу; мобільність під час відвідування рекреаційних об'єктів і доступ до різних видів послуг, які розділені територіально. В Азовському регіоні, однак, багато автошляхів не підтримують у належному стані [6]. Отож управлінням автотранспорту обласного та районних центрів доцільно розробити й упровадити плани будівництва нових та ремонту наявних автошляхів, а для зменшення впливу неорганізованих (автотуристів) – створити розгалужену мережу кемпінгів і стоянок. Особливо нагальною еколого-економічною проблемою є транспортне забезпечення курорту Кирилівка (особливо коси Федотової). Варто зазначити, що на території курорту відсутній магістральний автошлях, під'їзні шляхи до закладів відпочинку, упорядковані автостоянки. Це створює значні незручності у пересуванні, знижує престиж відпочинку на цьому курорті.

Для розв'язання проблем розвитку Азовського регіону потрібна підтримка держави та бюджетні кошти.

Список використаних джерел:

1. Бебчук Б. У. Особенности экономических оценок природопользования в условиях перехода к рынку / Бебчук Б. У. Варламова О. С., Гусев А. А // Экономика и математические методы. – 1992. – Т. 28, № 5–6. – С. 742–753.
2. Буравченко А. О. Туризм і ринок праці / Буравченко А. О. Гаврилишин І. П. // Проблеми розвитку туризму в Україні і завдання відновлення історичної

пам'яті народу засобами туризму. // тези доп. Всеукраїнськ. наук.-практ. конф. – Київ. 1994. – Ч. I.

3. Веденин Ю. А. Социально-экономические аспекты развития территориальных рекреационных систем. / Ю. А. Веденин // Социально-экономические и географические аспекты исследования территориальных рекреационных систем. – Москва. – 1980. – С. 16–30.

4. Войнаренко М. Локальні виробничі системи та мережі підприємств / М. Войнаренко // Нові виробничі системи і прискорений розвиток регіонів. – Київ : Логос, 2002. – С. 87–95.

5. Топчиев А. Г. Геоэкология: географические основы природопользования А. Г. Топчиев. – Одесса : Астропринт, 1996. – 392 с.

6. Яцков В. Проблемы ресурсосбережения / В. Яцков // Экономика Украины. 1994. – № 9. – С. 45–52.